

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 134/2021
18.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Марине Милановић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у извршном поступку извршног повериоца Агроиндустријско комерцијалне банке „АИК Банка“ АД из Београда, против извршног дужника АА из ..., ради наплате новчаног потраживања, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Нишу и Основног суда у Нишу, на седници одржаној 18.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Нишу.

Образложење

Основни суд у Нишу, решењем ИИ 4003/20 од 05.11.2020. године, огласио се стварно ненадлежним за поступање у овом предмету и одлучио да по правноснажности решења списе предмета уступи Привредном суду у Нишу, као стварно и месно надлежном суду за поступање. У образложењу је указао, да је извршни поверилац предложио извршење на основу извршне исправе – заложне изјаве ОвІ .../... од 26.06.2013. године, у којој су означени привредни субјекти и то извршни поверилац као заложни поверилац Агроиндустријско-комерцијална банка „АИК Банка“ АД из Београда и заложни дужници „IMMOREAL“ ДОО из Ниша и „MD GDRADNJA INŽENJERING TRANSPORT“ ДОО из Ниша. Затим, како је заложна изјава која представља извршну исправу у смислу одредбе члана 41. став 1. тачка 4. Закона о извршењу и обезбеђењу, сачињена између привредних субјеката, у смислу одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, да је за поступање у овом извршном предмету стварно надлежан Привредни суд у Нишу, ради одређивања и спровођења извршења на основу извршне исправе која се односи на привредне субјекте.

Привредни суд у Нишу, није прихватио стварну надлежност, већ је уз допис Ии 56/2021 од 03.03.2021. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова разне врсте. У образложењу је указао, да је основни суд занемарио чињеницу да је као извршни дужник у предлогу за извршење наведено физичко лице, АА из ..., као потенцијални власник хипотекарне непокретности, па да је то управо одлучна чињеница која исцрпљује могућност непосредне примене одредбе члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу стварне надлежности на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 39. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење, 113/17 – аутентично тумачење, 54/19 и 9/20 – аутентично тумачење) и одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова „Службени гласник РС“ бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18 - УС, 87/18 и 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Нишу.

Иницијални акт, предлог за извршење на основу извршне исправе (заложне изјаве) је 03.11.2020. године поднет Основном суду у Нишу. У предлогу је извршни поверилац означен као Агроиндустријско комерцијална банка „АИК Банка“ АД из Београда, а извршни дужник као АА из Према наводима из предлога извршни поверилац „АИК Банка“ АД из Београда и Привредно друштво „MD GDRADNJA INŽENJERING TRANSPORT“ Д.О.О. из Ниша су закључили уговор о кредиту (фотокопија истог је приложена уз иницијални акт) и истим уговором је кориснику кредита одобрен износ од 3.500.000 евра у динарској противвредности. На основу о кредиту, извршни дужник „IMMOREAL“ Д.О.О. из Ниша је оверио пред Основним судом у Нишу заложну изјаву ОвІ број .../... од 26.06.2013. године, на основу које је у корист извршног повериоца уписана хипотека у листу непокретности број ... КО, на непокретностима ближе одређеним у предлогу (фотокопија заложне изјаве је приложена уз предлог). Према садржини заложне изјаве, а ради реализације одредби уговора о приступању дугу закљученом 26.06.2013. године између „IMMOREAL“ ДОО из Ниша, чији је директор ББ, као приступиоца дугу и „АИК Банке“ као повериоца и уговора о кредиту закљученог између „АИК Банке“ као повериоца и „MD GDRADNJA INŽENJERING TRANSPORT“ Д.О.О. из Ниша, као корисника дужника. Овом изјавом датом у свему сагласно одредбама Закона о хипотеци, обезбеђује се у целости потраживање „АИК Банке“, као повериоца из уговора о кредиту закљученог 26.06.2013. године са „MD GDRADNJA INŽENJERING TRANSPORT“ Д.О.О. из Ниша као корисником дужником, са свим будућим анексима истог уговора и другим правним документима којима се регулишу међусобна права и обавезе уговорних страна поводом предметном посла, које потраживање између осталог, чини главница кредита у износу од 3.500.000 евра. Заложна изјава је потписана од стране ББ у својству законског заступника „IMMOREAL“, Друштво са ограниченом одговорношћу (према потврди Основног суда у Нишу ОвІ .../... од 26.06.2013. године.

Одредбом члана 22. став 2. Закона о уређењу судова је прописано да, основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд. Одредбом члана 25. став 1. овог закона, да, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Одредбом става 2. овог члана између осталог, да, привредни суд одређује и спроводи извршење на основу извршних и веродостојних исправа када се односе на лица из става 1. тачка 1. овог члана, одређује и спроводи извршење и обезбеђење одлука привредних судова, а

одлука изабраних судова само када су донете у споровима из става 1. тачка 1. овог члана.

Одредбом члана 15. став 1. ЗПП је прописано да, суд оцењује по службеној дужности, одмах по пријему тужбе, да ли је надлежан и у којем је саставу надлежан, на основу навода у тужби и на основу чињеница које су суду познате. Одредбом става 2. овог члана, да, ако се у току поступка промене околности на којима је заснована надлежност суда или ако тужилац смањи тужбени захтев, суд који је био надлежан у време подношења тужбе остаје и даље надлежан и ако би услед ових промена био надлежан други суд исте врсте.

Према томе, како је у предлогу за извршење на основу извршне исправе, заложне изјаве, извршни дужник означен као физичко лице (АА из ...) и предложено извршење на основу заложне изјаве, која се односи на привредне субјекте из члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, то је за поступање у овом извршном предмету стварно надлежан Основни суд у Нишу, на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, с обзиром на то да је извршни дужник означен као физичко лице и да нису испуњени услови за заснивање стварне надлежности привредног суда из одредбе члана 25. став 2. Закона о уређењу судова.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић